

2006. 1. szám

Tisztelt Olvasó!

Ismét eltelt egy esztendő. Az új év kezdetén többnyire számvetést készítünk az elmúlt időszakról és gondolkozunk a jövőről. A múltban elkövetett hibákat igyekszünk kijavítani, a pozitívumokat továbbvinni az új esztendőben.

A biztonságvédelmi szakma 2005-ben, megítélésem szerint, nem zárt sikeres esztendőt, de ért el eredményeket is.

A sikertelenséget abban vélem megjelenni, hogy szakmánk az ország gazdaságában még mindig nem a jelentőségének megfelelő helyzetben van. A biztonsági szolgáltatást igénybe vevők közül sokan nem értik, hogy nem arányos díjat fizetnek az e területen dolgozó vállalkozásoknak, vállalkozóknak, alkalmazottaknak, amelyek következményei mindannyiunk előtt ismertek. Az okokra számtalan magyarázat született és születik, de ezekre most nem kívánok kitérni.

A kamara jövőbeni feladata - többek között - ezen eredők feltárása, a problémák megoldásának keresése.

Az eredmények között elsősorban az új vagyonvédelmi törvény megszületéséről kell említést tennünk. Természetesen lehetett volna szakmai szempontok szerint jobb, pontosabb, de mindenképpen sikernek könyvelhető el, hogy szabályozottabb lett tevékenységünk. Kamaránk jelentős erőfeszítéseket tett 2005-ben a törvény megalkotásának érdekében, és igyekezett befolyásolni, hogy a törvény rendelkezései a szakma szempontjai szerint alakuljanak.

A törvény kivonatos részleteit és magyarázatát e számunkban közöljük. Javasolom, hogy a mostani Pest-Őrt ne dobják ki, hanem hasznosítsák munkájukban.

Kedves Pest megyei kamarai Tagtársunk!

Az SzVMSzK Pest megyei Szervezetének nevében kívánok Önnek szakmai sikereket, eredményeket, magánéletében boldogulást a 2006. évre is!

Budapest, 2006. január 4.

Birtalan Géza
elnök

SzVMSzK Országos Szervezete **2006. évi kamarai tájékoztató**

Tisztelt Tagtársunk!

Ilyenkor év elején gyakran felmerülő kérdés, hogy vajon mit hoz az új év, mennyiben lesz jobb vagy rosszabb az eddigi életünk, a munkánkban milyen kihívásoknak kell majd újra és újra megfelelni, milyen gondokkal és problémákkal kell majd szembenézni. A vagyonvédelmi szakmában dolgozóknak a 2006. év sok változást hoz, hiszen végre megszületett az új **2005. évi CXXXIII. vagyonvédelmi törvény** (továbbiakban: Vv. törvény), amely november 30-cal került kihirdetésre a Magyar Közlöny 155. számában.

I. Az új Vv. törvény szakaszos hatálybalépésével kapcsolatos változásokról.

A 2005. évi CXXXIII. törvény a korábbi 1998. évi IV. törvény váltásaként, három szakaszban lép hatályba (A Kamara megújult honlapján megtalálható és le is tölthető: a www.szvmszk.hu címen).

- **A 2005. december 30-cal életbe lépő vagyonvédelmi és a magánnyomozói tevékenység ellátásának rendelkezései** konkrétan és pontosabban szabályozzák a vállalkozás keretén belül végzett polgári vagyonvédelmi tevékenységet. Továbbá egyértelműbben szabályozza a rendvédelmi szervek állományába tartozók ilyen irányú tevékenységi, munkavállalási feltételeit. Az új Vv. törvényben, az Alkotmánybíróság által 2004.12.31-el hatályon kívül helyezett, valamint a személyiségi jogok védelmének biztosítását nem kellőképpen

garantáló passzusok is, alkotmányossági normakontrollnak megfelelő módon kerültek rendezésre. Így a **személy- és vagyónvédelmi**, illetve magánnyomozói feladatot ellátó személyt, foglalkozási (hivatásbeli) titoktartási kötelezettség terheli, tevékenységének végzése során és az annak megszűnését követő időszakban.

- **2006. március 01-től** lépnek hatályba a vállalkozás által foglalkoztatott egyéni vállalkozásokra vonatkozó rendelkezések. Az új törvény már nem tekinti „kényszervállalkozónak” az egyéni vállalkozót! Megítélésünk szerint az életbelépő rendelkezések (pl: *a vagyónvédelmi vállalkozás szolgáltatási szerződés teljesítése érdekében további vállalkozással csak az eredetileg megbízást adó előzetes hozzájárulásával köthet szerződést.*) jelentős segítséget nyújtanak majd az őrzés-védelem területén kötött színlelt vagy palástolt szerződéskötések elkerülésére. A törvény egyéni vállalkozók alvállalkozóként történő foglalkoztatásával kapcsolatos szakaszaiba számos munkajogi elem is bekerült. (pl: a folyamatosan foglalkoztatott alvállalkozó pihenő idejének szabályozása, betegség esetén igénybe vehető évi kilencvenhat munkaóra fizetett egészségügyi szabadság, balesetbiztosítás, naplóvezetési kötelezettség; Fővállalkozó tekintetében pedig: utasításadási jogkör, szolgáltatási szerződéskötés szabályozása; alvállalkozó naplójának ellenőrzésére és abba való bejegyzésre való jogosultság; stb.)

- **2006. június 01-től** lépnek életbe -és ezzel egyidejűleg veszti teljesen hatályát a régi 1998. évi IV. törvény- a működési engedélyek és igazolványok kiadásaiival kapcsolatos rendelkezések, melyek szigorúbbak lesznek a korábnál. Az új törvény hatálybalépése előtt kiadott **igazolványok és engedélyek 2006. december 31. ig lesznek érvényesek.**

A továbbiakban **a működési engedély és az igazolvány öt évig lesz érvényes**, amit ötvenként meg kell majd hosszabbítani.

Fontosabb -2006.június 01-vel- életbelépő rendelkezések:

- A törvény szabályozza a Rendőrség és a Kamara közötti adatcserét, előírja annak tartalmát és rendszerességét.
- Megszűnik a profilkényszer. Azaz a vagyónvédelmi szolgáltatás mellett, más tevékenységet is lehet végezni vállalkozási formában!
- A vállalkozások engedélyezési feltételei közé kizáró tényezőként bekerül a jogerős adó-, vám és TB. tartozás.
- A vállalkozások részére egységessé teszi (kötelező tartalommal) a felelősségbiztosítási szerződést, mint a működés feltételét.
- A vállalkozások kamarai tagsági jogviszonya megszűnik. Továbbiakban a részükre kamarai nyilvántartásba vételi kötelezettség lesz.
- A tagsági viszony (természetes személyeknél) illetve a kamarai nyilvántartás szüneteltetése esetén (vállalkozásra vonatkozóan) kötelező lesz a hatósági igazolványok, illetve az engedélyek leadása a rendőrségen.
- A szakmai kamara feladatai bővülnek, mint:
 - ajánlások kidolgozása a szolgáltatások teljesítésének szakmai követelményeire,
 - szakmai minősítő rendszer kidolgozása,
 - jogszabályok és szabványok kiadásának kezdeményezése,
 - biztonsági tervezői engedély kiadása, a kiadott tervezői engedélyekben foglaltak és a szakmai előírások betartásának ellenőrzése,
 - tagok támogatására segélyalap létrehozása,
 - választott bíróság működtetése, mediációs szolgáltatás nyújtása,
 - a vagyónvédelmi biztonságtechnikai és mechanikai rendszer telepítése során szükséges, ahhoz kapcsolódó segédmunka és más, kiegészítő jellegű tevékenységek azon formáinak a meghatározása, amelyek működési engedély és kamarai tagság hiányában is végezhető.
- A törvény megadja a kamarának a kiemelt közhasznú szervezetté minősítés lehetőségét, ami más (pl.jövedelemadó 1%-nak felajánlását) pénzügyi forrásokhoz való hozzájutást is lehetővé tesz.
- Kiterjeszti hatályát a törvény a mechanikai vagyónvédelmi tervezőkre-szerelőkre, valamint az autóelektronikai vagyónvédelmi biztonsági szerelőkre.
- Szabályozza az Európai Gazdasági Térség (EGT.) tagországából érkező szolgáltatókkal kapcsolatos eljárási rendet.

II. Az új Vv. törvény 2006. június 01-től hatálybalépő szakaszainak kamarát és annak tagság érintő változásokról.

A törvényi változásoknak megfelelően a kamara alapszabálya, két ütemben – a januári és a májusi küldöttgyűlésen jóváhagyottak szerint- fog módosulni.

2006. január 01-től változni fognak a kamarai és regisztrációs díjak. A regisztrációs díjak az alapszabály 252. pontjában meghatározottak szerinti inflációs rátával, a tagdíjak pedig a vállalkozások kieső tagdíjának és nyilvántartási díjkülönbözetének kompenzációja alapján kerültek meghatározásra.

2006.január 01-től érvénybelépő kamarai tagtípusonkénti változások.

1. Természetes személy.

a) kamarai tagsági viszony:

A szakmai igazolvánnyal rendelkező természetes személyek esetében a törvény továbbra is előírja a kötelező kamarai tagságot! **Így e tekintetben nem lesz változás. A természetes személyeknek a kamarai tagsági viszonyukat nem kell megújítaniuk**, az továbbra is változatlanul fenn áll.

b) természetes személy kamarai díjváltozásai:

regisztrációs díj: 1.600,-Ft
(Ez a díj az új belépőket továbbá a tagtípust, váltó tagokat érinti.)
éves tagdíj: 5.000,-Ft

2. Egyéni vállalkozás.

a) kamarai tagsági viszony:

Az egyéni vállalkozó vállalkozásának tagsági viszonya 2006.május 31-től megszűnik. **Az egyéni vállalkozó, természetes személyként fenn álló tagsági viszonyát azonban nem érinti a törvényi változás!** Ebből adódóan amennyiben az egyéni vállalkozó személyesen jogosult a tevékenység végzésére, úgy **természetes személyként továbbra is tagja marad a kamarának**, ezért azt nem kell megújítani, azonban **a vállalkozását kamarai nyilvántartásba kell vetetnie!**

(2006.06.01-ét követően -a profilkényszer megszűnéséből adódóan- az egyéni vállalkozás keretén belül lévő, minden hatósági igazolvánnyal rendelkező természetes személynek kamarai tagsági viszonyal kell rendelkeznie.)

b) a vállalkozás kamarai nyilvántartásba vétele:

A vagyoni védelmi tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak, a vállalkozását **2006.június 01-től kezdődően** -a vállalkozás székhelye szerinti kamara területi irodánál- nyilvántartásba kell vetetni. **Ez a törvényi előírás minden egyéni vállalkozóra vonatkozik!** Aki ennek nem tesz eleget, attól a rendőrség a vállalkozás hatósági engedélyét bevonja!

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a nyilvántartásba vétel nem automatikusan -a meglévő kamarai tagsági viszony szerint- történik, hanem egyénenként, az egyéni vállalkozó bejelentett -kamarai nyilvántartásba vételi- nyilatkozata alapján!

A vállalkozás kamarai nyilvántartásba vétele történhet:

- személyesen a kamara területileg illetékes irodájában (ügyfélfogadási időben),
- adatlap kitöltésével

A nyilvántartásba vétel megkönnyítése érdekében megkérjük, hogy az adatlapot szíveskedjen a jelzett időpontban, olvasható módon kitöltve a kamara területi szervezetéhez visszajutatni. A vállalkozás nyilvántartásba vételéről igazolást küldünk ki!

c) egyéni vállalkozás kamarai díjváltozásai:

regisztrációs díj: 7.500,-Ft
(Ez a díj az új belépőket továbbá a tagtípust, váltó tagokat érinti 2006.május 31-ig.)
éves tagdíj: 8.400,-Ft
(Ez az összeg fedezi 2006. május 31-ig a vállalkozói tagdíjat, és 2006. június 1-jétől, 2006. december 31-ig terjedő időszakra az egyéni vállalkozó -mint természetes személy- tagsági díját.)
A vállalkozás kamarai nyilvántartásba vétele **díjmentesen** történik és nyilvántartási díjat sem kell fizetni 2006.évben!
nyilvántartási díj: 0,-Ft
(2006. június 1-jétől, 2006.december 31-ig érvényes díj)

3. Társas vállalkozás.

a) kamarai tagsági viszony és nyilvántartásba vétel:

A társas vállalkozások tagsági viszonya 2006.május 31-től megszűnik!

A társas vállalkozást -az egyéni vállalkozásnál ismertetettek szerint- kamarai nyilvántartásba kell vetetni! A társas vállalkozás keretén belül lévő, minden szakmai hatósági igazolvánnyal rendelkező természetes személynek kamarai tagsági viszonyal kell rendelkeznie.

A nyilvántartásba vétel zökkenőmentes lebonyolítása miatt kérjük, az adatlap jelzett határnapok közötti időpontban történő visszaküldését!

b) társas vállalkozás kamarai díjváltozásai:

regisztrációs díj:
jogi személyiséggel nem rendelkező: 26.700,-Ft
jogi személyiséggel rendelkező: 49.100,-Ft
(A regisztrációs díj kizárólag 2006. május 31-ig alkalmazható, utána ennek a tagtípusnak megszűnik.)
tagdíj:

jogi személyiséggel nem rendelkező: 10.700,-Ft
jogi személyiséggel rendelkező: 16.100,-Ft
(2006. január 01-től, 2006.június 01-ig érvényes minimum tagdíjak. A 2006.01.01. előtt regisztrált társas vállalkozások az előző évi tagdíjuk 5/12-ed részét, azaz 41,66%-át, de legalább a meghatározott minimum tagdíjat fizetik.)

A vállalkozások eddigi kamarai jogosultságai 2006.06.01-től követően is –annak kivételével, hogy nem választhatnak és nem választhatóak- megmaradnak. Képviselőjük, tanácskozási joggal részt vehet a kamara testületi ülésein, rendezvényein.

III. Tagdíjfizetéssel kapcsolatos előírások.

*Az igazolvánnyal rendelkező személyek az egyéni és társas vállalkozók a tagdíjat -a mellékletként kiküldött tagdíjszámla alapján- **2006. március 15-ig, egy összegben kötelesek megfizetni.***

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy 2006.06.01-től, a tagdíjhátralékkal rendelkező vállalkozást a Kamara nem veszi nyilvántartásba!

A jövőben a tagdíj vagy nyilvántartási díj nem fizetővel szemben nem kell etikai eljárást lefolytatni, egyszeri felszólítás után a tag tagsági viszonya megszüntetésre a kamarai nyilvántartásban szereplő vállalkozás pedig törlésre kerül. A rendőrség – a törvény értelmében- 8 napon belül bevonja az érintett személytől illetve vállalkozástól a szakmai valamint a hatósági engedélyt. A vagyonvédelmi tevékenység további végzésére – minimum 2 évig- nem lesz lehetőség.

IV. A tagsági viszony szüneteltetése.

1. A kamara tagja -amennyiben nem dolgozik a szakmában- **bármikor jogosult** indoklás nélkül bejelenteni és **kérni a kamarai tagsági viszonyának a szüneteltetését. A szüneteltetés időtartama maximum 2 év lehet, amit kétévenként –költségtérítés ellenében- meg lehet újítani.** A szüneteltetés bejelentéséhez **csatolni kell:**

- **természetes személynek** az érvényes tagsági igazolványt,
- **egyéni vagy társas vállalkozónak** az érvényes tagsági igazolványt illetve a cég esetében a kamarai tagsági igazolást, továbbá a tevékenységének szüneteltetéséről a rendőrhatalóság felé benyújtott bejelentés fénymásolatát.

(2006. június 01-től, a kamara által nyilvántartott vállalkozás is kérheti –amennyiben a hatósági engedélyeit ideiglenesen leadja a rendőrségnek- a kamarai nyilvántartásának szüneteltetését.)

A bejelentésben meg kell jelölni a szüneteltetés kezdőnapját, ami csak a bejelentés benyújtását megelőző nem korábbi, mint 8 nap, vagy azt követő dátum jelölhető meg.

2. Tagdíjmentesség

A tagot a **tárgyév**től **kezdődően** megilleti a tagdíjmentesség a szüneteltetés időszakára, **ha a szüneteltetés bejelentése** március 15. napjánál nem későbbi időpontban történik.

Amennyiben a szüneteltetés bejelentése a tárgyév március 15. napjánál későbbi időpontban történik, a tagdíjfizetési mentesség csak a következő év január 01-től biztosítható.

3. 2006. június 01-től, a szüneteltetéssel kapcsolatos főbb változásokról.

A fenti időpontot követően is lehetőség van a -szakmai tevékenységet nem végző- természetes személynek, illetve a vállalkozásnak arra, hogy a tagsági viszonyt illetve a kamarai nyilvántartást szüneteltesse. Szüneteltetni az alábbiak alapján lehet:

- a hatóság a tag vagy a vállalkozás valamennyi igazolványát, engedélyét bevonja, vagy azokat a tag saját elhatározásából leadja,
- amennyiben a tag kamarai tagsága - etikai vétség elkövetése miatt, jogerős kamarai határozattal - meghatározott időre felfüggesztésre kerül,

FONTOS: a szüneteltetés időszakára a rendőrségnek az igazolványokat illetve engedélyeket le kell adni!

V. A Kamara 2005. évi tevékenységéről röviden.

- A Kamara legfontosabb, egyben erőinek legnagyobb részét felemésztő feladata volt, az új Vv. törvény előkészítésében való részvétel. Az új Vv. törvény számos és jelentős szakmai problémára jelent megoldást. A kamara megerősödvé, tágabb lehetőségekkel és természetesen nagyobb felelősséggel működhet a továbbiakban. Kamaránk hatékony közreműködésével alakult meg a Magyar Rendészettudományi Társaság, amelynek égisze alatt jött létre a Vagyonvédelmi Tagozat, melytől jelentős segítséget remélünk szakmai kérdéseink megoldásában.
- Több esetben tárgyaltunk a Belügyminisztérium Nyilvántartási és Választási Hivatalának vezetőjével, különösen a magánnyomozók számára fontos adatkezelési kérdések tisztázása céljából.
- A terrorveszély általános fokozódásának kivédésére a kamara egy írásos útmutatót készített vagyonőrök számára, hogy munkájuk során hogyan védhetik jobban, hatásosabban a különböző objektumokat a

- terrorveszélytől, mi a teendője egy biztonsági örnek konkrét terror-helyzetben. Az útmutatót megkapták az érintett vagyonzvédelmi társas vállalkozások.
- Tárgyalásokat folytattunk a Versenyhivatal képviselőivel arról, hogy jogunk van-e ún. minimális vállalási árakat kidolgozni és ezeket kötelezően meghatározni. Ezzel kapcsolatban úgy foglaltak állást, hogy a kötelező érvényű minimális vállalási árak meghatározása törvényellenes, azonban a javasolt árak közzétételének nincs akadálya.
 - Az Országgyűlés Rendészeti Bizottságának elnökével folytatott tárgyalások eredményeként a kamara minden, a szakmával kapcsolatos törvényjavaslat tárgyalására meghívást kap az Országgyűlés Rendészeti Bizottság üléseire.
 - Az EU-ba való belépésünket követően az országos elnökség hozzáfekedett a nemzetközi kapcsolatok kiépítéséhez és ápolásához. Ennek keretén belül felvettük a kapcsolatot és együttműködési megállapodásra szóló szándéknyilatkozatot írtunk alá a cseh és a román társszervekkel. Folyamatban van a kapcsolatfelvétel az osztrák és a görög szervezetekkel is.
 - A kamara országos elnökségének tagjai igen sok esetben hallatták hangjukat a médiában, az írott sajtóban, tisztázandó és védendő a szakma általános és konkrét érdekeit. Tájékoztató előadásokon, ismeretterjesztő interjúkban, egy-egy konkrét, kamaránk valamelyik tagját ért súlyosabb bűnessel összefüggésben közöltük álláspontunkat a nyilvánossággal, igyekeztünk újra és újra megvilágítani a polgári vagyonzvédelem helyzetét, szerepét.
 - Az országos és a területi szervezetek az elmúlt évben számos, a Kamara által szervezett szakmai konferenciát tartott (pl: 2005.június 09-én és 10-én Zalaegerszegen tartott immár hagyományosnak számító II. országos magánnyomozói konferencia, továbbá a Budapesten 2005. december 13-14-én rendezett országos biztonságtechnikai konferencia) és fórummal egybekötött szakmai napot tartott a tagjainak.
 - Több alkalommal egyeztető megbeszéléseket folytattunk a Magyar Szabványügyi Társasággal, a vagyonzvédelem területén szükséges, egységes eljárásokat megkövetelő szabványok kidolgozása érdekében.
 - Rendszeresen részt veszünk a 12 magyarországi szakmai kamarát tömörítő Szakmai Kamarák Együttműködési Fórumának munkájában. Közös célunk, hogy erőink egyesítésével sikeresebben érvényesíthessük közös érdekeinket, például a kontárok kizárását, vagy a minimális vállalási árak bevezethetőségének a megteremtését, a fekete, a szürke munka visszaszorítását.

VI. Elkészült az új kamarai honlap és azt bátran ajánljuk Önnek. Kérjük, hogy tekintse meg azt a www.svzmszk.hu címen. Reméljük, hogy azon keresztül sikerül a tagságot gyorsan és elfogadható módon tájékoztatni a kamara tevékenységéről, működéséről, az elvégzett munkáról, eredményekről és esetleges kudarcokról.

Az új törvény egy sor gyorsan elvégzendő feladatot ad a Kamara részére, minden erőnkre szükség van ahhoz, hogy az új Vv. törvény által hatáskörünkbe utalt feladatoknak mindenben meg tudjunk felelni.

Tisztelt Tagtársunk!

Az országos elnökség nevében ezúton kívánunk Önnek az elkövetkező feladatokhoz erőt, egészséget és sok sikert mind a szakmai munkájában mind pedig a magánéletében.

Budapest. 2005. december 27.

A tájékoztatót összeállította : Kárpáti Zoltán mb.főtitkár

Javasoljuk Olvasóinknak, hogy gondosan tanulmányozzák a hatályba lépő rendelkezéseket, mert szakmai munkájukat azoknak megfelelően kell végezniük. Ehhez kívánunk segítséget nyújtani alábbi ismertetőnkkel.

A 2005. december 30-ától alkalmazandó rendelkezések

(A magánnyomozókra vonatkozó szabályok kivételével)

I. Fejezet Általános rendelkezések

1-2. §

A törvény hatálya az egyéni, valamint társas vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonzvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenységre és az ilyen tevékenységet folytatókra terjed ki.

A *személy- és vagyonzvédelmi tevékenység* tartalma lényegében megfelel a korábbi meghatározásnak, azonban *kibővíül* az ilyen tevékenység *szervezésével és irányításával*, továbbá – a vagyonzvédelmi tevékenység részeként – részletesebben leírja a törvény a vagyonzvédelmi biztonságtechnikai tevékenységet, amibe ezentúl beletartozik a *gépjárművédelem* is. Az alkalmazók körében megkülönbözteti a *vagyonvédelmi biztonságtechnikai tervezőt, vagyonzvédelmi biztonságtechnikai szerelőt, mechanikai vagyonzvédelmi rendszert tervezőt és mechanikai vagyonzvédelmi rendszert szerelőt.*

*Új elem a törvényben, hogy a korábban deklarált ún. profilkényszert nem tartalmazza. Természetesen ennek a tevékenységnek a végzése esetén a Vv. törvény előírásai érvényesek (rendőrhatalósági engedélyt kell kérni, be kell jelentkezni a szakmai kamarába, be kell tartani a tevékenység ellátásának szabályait stb.). **Fel kell azonban figyelni arra, hogy bár ez a rendelkezés hatályba lépett, alkalmazására valójában – az 1998. évi IV. törvény 2. §-ának egyidejű hatályban tartása miatt – csak 2006. június 1-jét követően nyílik lehetőség.***

III. Fejezet A tevékenység ellátásának szabályai

22-24. § (Adatvédelem és egyéb kötelezettségek)

Előljáróban ki kell emelni, hogy a Vv. törvényben jelentős hangsúlyt kap *a személyes adatok védelme és a titokvédelem*. Az eddig is alkalmazott tevékenységi szabályok megmaradtak, néhány esetben azonban azok részletesebb meghatározására került sor, és jelentős terjedelemben foglalkozik a Vv. törvény – elsősorban adatvédelmi megközelítésben – az elektronikus kép- és hangrögzítés, valamint az elektronikus beléptető rendszerek működtetésének szabályaival. Itt jegyezzük meg, hogy a jogszabály a korábbinál differenciáltabban határozza meg a szakma részvevőinek kategóriáit (pl. megkülönbözteti a vagyonvédelmi biztonságtechnikai tervezőt illetve az ilyen rendszert szerelőt, a mechanikai vagyonvédelmi rendszert tervezőt illetve szerelőt) és más szakmai fogalmakat is. Fontos, hogy amikor a törvény rendelkezéseit tanulmányozzuk, az egyes fogalmakat a 74. §-ban adott definíciók szerint (amiket az adott helyen szintén ismertetünk) kell értenünk. A továbbiakban a személy- és vagyonvédelmi – benne a biztonságtechnikai és a mechanikai vagyonvédelmi -, illetve magánnyomozói feladatokat ellátó személyt együttesen *a Vv. törvény hatálya alá tartozó személyként* fogjuk említeni.

A Vv. törvény hatálya alá tartozó személyt *foglalkozási (hivatásbeli) titoktartási kötelezettség terheli* a működése idején, de az annak megszűnését követő időszakban is minden olyan tény, adatot illetően, amelyről a szerződés teljesítése során szerzett tudomást. A szerződés teljesítése során harmadik személyről (tehát a feladatával összefüggésben, de „kívülállóról”) tudomására jutott adatokról csak a megbízót tájékoztathatja. A titoktartási kötelezettséget azonban feloldja, ha bíróság vagy más hatóság tanúként hallgatja meg a vagyonőrt vagy magánnyomozót, továbbá a megbízó vagy az érintett (akire a megismert adat vonatkozik) *az őt érintő* adat vonatkozásában felmentést adhat a titoktartási kötelezettség alól.

Nagy jelentőséget tulajdonít a Vv. törvény az *adatkezelésnek*. A szerződés teljesítése (azaz a meghatározott szakmai feladatok végrehajtása) során tudomásra jutott és rögzített személyes adatok *csak törvényben védett érdekek* (pl. bűnmegelőzés, polgári jogi igény érvényesítése) céljából kezelhetők és csak az ehhez elengedhetetlenül szükséges mértékben. Az így tudomásra jutott személyes adatokat – ha már nem szükségesek vagy a szerződésben foglalt teljesítésére alkalmatlanok – haladéktalanul, illetve legkésőbb a szerződés teljesítésekor *meg kell semmisíteni*. Felhívjuk a figyelmet, hogy az elektronikus kép- és hangrögzítés, valamint a beléptetőrendszerek adatai vonatkozásában eltérő határidőket állapít meg a Vv. törvény. Azon személyek megismert és rögzített adatait, akik a szerződés szerinti ügyben nem érintettek, haladéktalanul törölni kell.

A szerződések megkötését megelőzően át kell tekinteni a meglévő szerződésállományt. Fontos, újonnan deklarált követelmény ugyanis, hogy több megbízó érdekében csak akkor járhat el a vállalkozás, ha *azok érdekei nem ellentétesek*. Olyan megbízás pedig, amely egy korábbi megbízó érdekeit sértheti, csak akkor teljesíthető, ha a korábbi szerződés megszűnése óta *három év már eltelt*.

A Vv. törvény hatálya alá tartozó személy tevékenysége végzésekor a rendőrhatalósági és a kamarai tagsági igazolványt köteles magánál tartani, és a hatósági ellenőrzéskor azokat bemutatni, illetve az intézkedésével érintett személy kérésére a tevékenységére vonatkozó *felhatalmazást hitelt érdemlően igazolni*.

Ne kerülje el a figyelmünket, hogy a fentebb írt kötelezettségek nemcsak a magánnyomozóra, hanem a személy- és vagyonőrre, technikai szakemberre is vonatkoznak.

25-29. § (Jogosultságok és előírások)

A személy- és vagyonőr jogosultságait a Vv. törvény, az eddigi szabályozás fő elemeit megtartva, újrafogalmazza. Egyes jogosultságoknak a korábbinál eltérő meghatározása, illetve a szabályozás körének kiterjesztése miatt javasoljuk ezeknek a rendelkezéseknek is a gondos tanulmányozását, figyelembe véve, hogy 2005. december 30-át követően már ezeket kell alkalmazni. Jelentősége lesz a továbbiakban, hogy a Vv. törvény egyes rendelkezései milyen személyi körre vonatkoznak.

A személy- és vagyonvédelmi tevékenységet végző személy (tehát ez átfogó, csupán a magánnyomozót nem magában foglaló fogalom) a törvényben meghatározott jogosultságait a *jogos önhatalom* (ld. a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 115., 188., 190. §-át) keretei között, vagy *az érintett személy önkéntes hozzájárulása* alapján gyakorolja, a cél elérésére alkalmas eszközök közül azonban *a személyi szabadság, illetve a személyiségi jogok legkisebb korlátozásával járó eszközt* kell választania.

A jogosultságok ismertetése előtt, hogy azokat a megfelelő helyen értelmezni tudjuk, tisztázni kell néhány fogalmat. A Vv. törvény alkalmazásában a *közterület* olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló terület, amelyet rendeltetésének megfelelően mindenki korlátozás nélkül igénybe vehet. *Magánterület közönség*

számára nyilvános része olyan magánterület, amely mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető. Ide tartozik a közterületnek a megbízó által bérelt része is, amennyiben az az őrzött magánterület nyilvános részén folyó tevékenységhez szervesen és funkcionálisan kapcsolódik, illetve a megbízó vagy a magánterület nyilvános részét igénybe vevő közönség ingóságainak elhelyezésére szolgál (pl. egy áruház parkolója, egy presszónak a bérelt járdaszakaszon elhelyezett berendezése stb.). *Csomag* az érintett személy birtokában lévő, általa fogott vagy testére rögzített, azon viselt olyan tárgy, amely a benne elhelyezett dolgok szállítására vagy szállításuk megkönnyítésére szolgál, és alkalmas arra, hogy ezek a dolgok a külső szemlélő számára részben vagy egészben elfedve maradjanak. *Csomag tartalmának, a járműben elhelyezett dolognak, a szállítmánynak a bemutatása* annak a lehetővé tétele, hogy a személy- és vagyonőr megbizonyosodjon arról, hogy a csomagban, a járműben, a szállítmányban elhelyezett, a külső szemlélő elől egyébként rejtett dolgok között nincs olyan, amely az általa megakadályozandó jogsértő cselekményből származik, vagy amelynek bevitele a területre tilos.

26. § (1) bek. *A vagyonőrzési feladatokat ellátó személy- és vagyonőr* (azaz itt a klasszikus értelemben vett vagyonőrrel van szó) a megbízó közterületnek nem minősülő létesítményének őrzése során jogosult

a) a területre belépő vagy az ott tartózkodó személyt kiléte igazolására, a belépés, illetve a tartózkodás céljának közlésére, jogosultságának igazolására felhívni, ennek megtagadása vagy a közölt adatok nyilvánvaló valótlanúsága esetén – amennyiben a megbízó másként nem rendelkezik – az érintett belépését, ott-tartózkodását megtiltani, és távozásra felszólítani;

b) a területre belépő vagy onnan kilépő személyt csomag, illetve menet-, szállítási okmány bemutatására felhívni;

c) a területen tartózkodó vagy onnan kilépő személyt csomagja tartalmának, járművének, valamint a szállítmánynak bemutatására felhívni, azonban ennek során az alább majd ismertetésre kerülő, az eddiginél részletesebben meghatározott szabályok szerint kell eljárnia;

d) a jogsértő személyt magatartása abbahagyására felhívni;

e) vagyonvédelmi biztonságtechnikai rendszert alkalmazni;

f) a területre belépők ellenőrzésére fegyver-, illetve robbanóanyag-kutató műszert alkalmazni és a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök (ld. a 175/2003. (X. 28.) sz. kormányrendeletet) bevételét megtiltani.

A fenti rendelkezéseket a törvény szerinti tagolásban és jelölésekkel ismertettük, mivel ezekre a későbbiek során még hivatkozni fog a jogszabály.

A fenti jogok illetik meg a vagyonőrt – a szerződés keretei között – az őrzött létesítményen kívül lévő ingóságok (pl. az őrzött objektum előtti parkolóban álló, meghatározott gépkocsi) védelme érdekében is, azonban elektronikus megfigyelőrendszer közterületen ilyenkor sem alkalmazható.

A rendezvény biztosítását végző személy- és vagyonőr szintén rendelkezik a 26. § (1) bekezdésében felsorolt jogosultságokkal. Ezen túlmenően jogosult a zárt területen vagy helyen tartott rendezvényre belépő személyt – a rendőrség vagy a rendezésért felelős intézkedése alapján, ha szerződéses kötelezettségeit más módon nem tudja érvényesíteni -, főként a testi sérülés okozására alkalmas tárgyak bevételének megakadályozása érdekében, csomagja tartalmának bemutatására felszólítani, rajta és csomagján kizárólag fémtárgyak kimutatására alkalmas eszközt alkalmazni, s ennek elutasítása esetén a rendezvényen való részvételt megtiltani. Jogosult továbbá a személy- és vagyonőr a rendezvény megtartását akadályozó vagy zavaró, annak biztonságát veszélyeztető, illetve ott jogellenesen tartózkodó személyt kilétének igazolására felszólítani, a rendezvényen való részvételét megtiltani, távozásra felszólítani, s amennyiben ennek az érintett személy nem tesz eleget és az élet- és vagyonszükséglet érdekében szükséges, a rendezvényről kivezetni.

A pénz- és értékőrzést, értékszállítást, szállítmány kísérését, valamint szállítást végző személy- és vagyonőr jogosult a szállítást jogtalanul akadályozó, illetve az őrzött vagy szállított érték biztonságát veszélyeztető személyt kilétének igazolására, a tevékenységét akadályozó illetve veszélyeztető magatartásának abbahagyására felhívni.

A fentiekben szabályozott tevékenysége során a személy- és vagyonőr jogosult továbbá a következőkre:

- Az intézkedésében érintett személyt felhívni kilétének igazolására. Ha a felkért személy önként és hitelt érdemlően nem igazolja kilétét, a személyazonosság megállapítása céljából – indokolt esetben – igazoltatásra jogosult hatósági személyt kérhet fel.

- A bűncselekmény elkövetésén tettenért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni, az elkövetőt elfogni és a birtokában lévő, bűncselekményből származó vagy annak elkövetéséhez használt dolgot, illetve támadásra alkalmas eszközt elvenni. Az elfogott személyt illetve a tőle elvett dolgokat azonban haladéktalanul át kell adni az ügyben eljárni jogosult nyomozó hatóságnak, s ha erre nincs módja, ezt a szervet nyomban értesítenie kell.

- Kényszerítő testi erő alkalmazásával jogában áll

- a védett személy biztonságát fenyegető támadást elhárítani,

- a védett létesítménybe, területre való jogosulatlan belépést megakadályozni, a jogosulatlanul bent tartózkodót onnan eltávolítani,

- a rendezvényt zavaró vagy annak biztonságát veszélyeztető személyt onnan

eltávolítani,

- a pénz- és értékszállítást jogtalanul akadályozó személyt eltávolítani, illetve a szállítmány biztonságát fenyegető támadást elhárítani.

Változatlan, hogy feladatának ellátása során a személy- és vagyonőr vegyi eszközt (gázsprayt), gumibotot, örkutyát, valamint – a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően – lőfegyvert, gáz- és riasztófegyvert tarthat magánál, amiket csak jogos védelmi helyzetben illetve végszükség esetén alkalmazhat. Az örkutyával kapcsolatos szabályozás a korábbinál az alkalmazás helyének meghatározásában tér el, mivel a „nyilvános forgalom számára nyitva álló hely” kitétel elmaradt a rendelkezésből. Tehát *közterületen* csak olyan kutyával látható el személy- és vagyonőri tevékenység, amelyet a belügyminiszteri rendeletben meghatározott intézmények minősítettek (vizsgáztattak).

Figyeljünk oda, hogy a korábbinál részletesebben szabályozza a Vv. törvény a *csomaggal* kapcsolatos eljárást. A törvény nem alkalmazza a csomag illetve a szállítmány „átvizsgálása” vagy „ellenőrzése” meghatározásokat, hanem a csomag tartalmának, a szállítmánynak a „bemutatásáról” szól. Az új előírás szerint a *vagyonőrzési feladatot ellátó személy* a csomag tartalmának, a járműnek és a szállítmánynak a *bemutatására* a szerződésből fakadó kötelezettségeinek érvényesítése (az őrzött vagyon megóvása) érdekében hívhatja fel az érintett személyt úgy, hogy egyúttal közli a *tervezett intézkedése okát és célját*, és ezt abban az esetben teheti, ha a) *megalapozottan feltehető*, hogy az érintett személy *bűncselekményből vagy szabálysértésből* származó olyan dolgot tart magánál (csomagjában, szállítmányában), amelynek őrzése a vagyonőrnek szerződésből fakadó kötelezettsége, továbbá b) ezt a dolgot a felszólítás ellenére sem adja át az illető (tehát a gyanú esetén először fel kell szólítani a dolog átadására, s ezt követően kérhetjük a csomag, szállítmány bemutatását), és c) az intézkedés a jogsértő cselekmény megelőzése, megszakítása érdekében szükséges. *(Megítélésünk szerint a rendelkezés gyakorlati alkalmazására módszertani útmutatót kell kidolgozni.)*

A személyiségi jogok védelme érdekében előírja s részletesen szabályozza a Vv. törvény az *ügyfelek tájékoztatásának* a kötelezettségét. A *közönség számára nyilvános magánterület* védelme esetén, az ott *megjelenni kívánó* személyek tájékoztatása érdekében, a vagyonőrzési feladatot ellátó személy (amin természetesen a vagyonvédelmi vállalkozás – is – értendő) *köteles* jól látható helyen, jól olvashatóan *figyelemfelhívó jelzést, ismertetést elhelyezni*. Az ismertetésben tájékoztatást kell adni a) a 26. § (1) bekezdésében meghatározott intézkedések alkalmazásának lehetőségéről, b) azokról a tárgyról, azok jellegéről, amelyeket tilos a területre bevinni, c) az elektronikus megfigyelőrendszer (térfigyelés) alkalmazásáról az adott területen, d) az elektronikus biztonságtechnikai rendszer által folytatott megfigyelés, valamint a rendszer által rögzített, személyes adatokat tartalmazó kép- és hangfelvétel készítésének, tárolásának céljáról, az adatkezelés jogalapjáról, a felvétel tárolásának helyéről és időtartamáról, a rendszert alkalmazó (üzemeltető) személyéről, az adatok megismerésére jogosult személyek köréről, továbbá a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvénynek az érintettek jogaira és e jogok érvényesítésének rendjére vonatkozó rendelkezéseiről, e) a vagyonőrzési feladatokat ellátó személy intézkedései által okozott jogsérelem esetén igénybe vehető eljárásokról.

Az intézkedések során biztosítani kell az érintett személy *személyes adatainak, így különösen magántitkainak és magánélete körülményeinek megóvását* attól, hogy azok illetéktelen személy tudomására jussanak.

Ha a megbízó meghatározott dolgoknak a *közterületnek nem minősülő* létesítményébe, területére, illetve *zárt területen vagy helyen tartott rendezvényére* való bevitelét megtiltja (és azokat, értelemszerűen, megőrzésre átvevesszük), *biztosítani kell* ezeknek a dolgoknak biztonságos és illetéktelenek elől elzárt *tárolását*.

30-32. § (Az elektronikus rendszerekre vonatkozó szabályok)

Új eleme a Vv. törvénynek az is, hogy részletekbe menően előírja az elektronikus megfigyelő- és beléptető rendszerek alkalmazásának szabályait, amelyek vezérlő elvének az adatvédelmi előírásokat teszi meg. A *vagyonőrzési feladatokat ellátó személy* elektronikus megfigyelőrendszer útján kép-/hangfelvételt az adatvédelmi törvény (1992. évi LXIII. törvény.) előírásainak betartásával készíthet illetve kezelhet, s ennek során *adatkezelőnek* minősül. A felvételhez az érintett személy *kifejezett hozzájárulása szükséges*. A hozzájárulás *ráutaló magatartással* is megadható, tehát ha az elhelyezett ismertetés ellenére bemeleg a bekamerázott területre. A rögzített felvételeket *alap esetben legkésőbb 3 munkanap*, ha nyilvános rendezvényen, *közforgalmi közlekedési eszköz állomásán a törvényben meghatározott érdekek, vagy pénz, értékpapír, nemesfém, drágakő tárolása, szállítása érdekében készítették, 30 nap*, és pénzügyi, pénzforgalmi tevékenység esetén **60 nap** elteltével – amennyiben hatósági felhasználására nem kerül sor - *meg kell semmisíteni* illetve törölni. Az adatokat csak *arra jogosult személy és indokoltan* ismerheti meg, s megismerésüket *jegyzőkönyvezni* kell.

(A szerkesztő megjegyzése: A törvény ismertetését későbbi számainkban még folytatjuk. Kérjük, hogy az esetleg felmerülő kérdéseket írják meg számunkra, s azokra visszatérünk.)

Pest-Ör. Az SzVMSzK Pest megyei Szervezetének tájékoztató kiadványa. 2006. január. Kiadja az SzVMSzK Pest megyei Szervezetének Elnöksége. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Felelős kiadó: Birtalan Géza elnök. Felelős szerkesztő: Galántai Béla (e-mail: galantai@szvmszk.hu). A szerkesztőség címe: 1146 Budapest, Erzsébet királyné útja 1/c. Tel.: 468-34-10. Fax: 468-34-11. Készült 16.000 példányban a Tiszaparti Nyomda Kft. gondozásában.